

Zalecenia dotyczące polityki: wnioski, zalecenia dotyczące polityki i kryteria przenoszalności - STRESZCZENIE

Dokument „Zalecenia dotyczące polityki: wnioski, zalecenia dotyczące polityki i kryteria przenoszalności” został opracowany w ramach WP5 projektu ERGOART („Ergonomic workplace design for workers with disabilities and their long-term employment”), realizowanego w programie Erasmus+ (2023–2026). Jego celem jest przedstawienie wspólnych rekomendacji politycznych, opartych na doświadczeniach partnerów projektu, wynikach pilotaży oraz analizie krajowych i europejskich ram prawnych dotyczących niepełnosprawności, dostępności i zatrudnienia.

Rekomendacje bazują na analizach porównawczych praktyk w krajach partnerskich, ewaluacji szkoleń pilotażowych, konsultacjach z interesariuszami (w tym osobami z niepełnosprawnościami), przeglądzie ustawodawstwa krajowego i unijnego oraz interdyscyplinarnej współpracy ekspertów z obszaru rehabilitacji, ergonomii i rynku pracy. Dokument odwołuje się do kluczowych standardów międzynarodowych, takich jak Konwencja ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami (UNCPRD), klasyfikacja ICF oraz dyrektywy UE w zakresie równości i dostępności.

Zidentyfikowano cztery poziomy wniosków:

- **ORGANIZACYJNY:** skuteczność działań zależy od stabilnych struktur wewnętrznych, przywództwa wspierającego inkluzję oraz współpracy międzysektorowej. Ograniczenia kadrowe i technologiczne stanowią istotną barierę wdrożeniową.
- **INTERESARIUSZY:** pracodawcy wymagają stałego wsparcia doradczego; interdyscyplinarne podejście zwiększa efektywność działań; kluczową rolę odgrywają organizacje społeczne.
- **GRUPY DOCELOWEJ:** potrzeby osób z niepełnosprawnościami są zróżnicowane i wymagają indywidualnego podejścia; utrzymują się bariery postaw i stereotypy; rośnie znaczenie dostępności cyfrowej.
- **SYSTEMOWY:** brak harmonizacji przepisów i mechanizmów finansowania oraz niewystarczające wskaźniki monitorowania utrudniają ocenę długoterminowego wpływu polityk publicznych.

Na tej podstawie sformułowano trzy kluczowe rekomendacje polityczne:

1. **Polityka inkluzyjnego i dostępnego miejsca pracy:** wdrażanie zasad projektowania uniwersalnego, audytów dostępności (fizycznej i cyfrowej), racjonalnych usprawnień oraz szkoleń kadry kierowniczej.
2. **Polityka równości i przeciwdziałania dyskryminacji:** wprowadzenie procedur zgłaszania naruszeń, wyznaczenie osób odpowiedzialnych za równość, systematyczne szkolenia i kampanie informacyjne.
3. **Polityka zatrudnienia wspieranego i rozwoju kompetencji:** rozwój modeli job coachingu (Place-Train-Maintain), indywidualnych planów zatrudnienia opartych na ICF oraz włączenie do kształcenia akademickiego modułów ergonomicznego projektowania stanowisk pracy dla osób z niepełnosprawnościami.

Dokument definiuje również kryteria transferowalności rekomendacji, obejmujące: wykonalność polityczną, zdolność instytucjonalną, zgodność prawną, trwałość finansową oraz uwarunkowania kulturowo-społeczne. Podkreślono konieczność stabilnych źródeł finansowania, mierzalnych wskaźników efektów oraz wsparcia transformacji cyfrowej systemów oceny i zarządzania przypadkiem.